

การบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติกับความมั่นคงในพื้นที่
จังหวัดเชียงราย

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก จักรวรรดิ หล่ายศรี
หัวหน้ากองกิจการพลเรือน มณฑลทหารบกที่ 37

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2560

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย พันเอก จักรวรรดิ หล่ายศรี
เรื่อง การบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติกับความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดเชียงราย
วันที่ กันยายน 2560 **จำนวนคำ :** 5016 คำ **จำนวนหน้า :** 10 หน้า
คำสำคัญ การบริหารจัดการ แรงงานข้ามชาติ ความมั่นคง เชียงราย
ชั้นความลับ ไม่มีชั้นความลับ

จากการที่ประเทศไทยได้ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มาตั้งแต่ พ.ศ.2505 จนถึงปัจจุบัน ทำให้ให้เกิดการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของภาคการผลิตและภาคการบริการ นอกจากนี้ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังกล่าว ได้มีการกำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมการลงทุนภายในประเทศ โดยส่งเสริมให้นักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนในประเทศไทย ทำให้ธุรกิจทั้งภาคการผลิตและภาคการบริการเกิดการขยายตัว ส่งผลให้เกิดความต้องการแรงงานที่เพิ่มมากขึ้น อัตราค่าจ้าง ค่าครองชีพของแรงงานไทยสูงขึ้นมาก ทำให้เกิดปัญหาความไม่สมดุลของการจ้างงาน โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมและบริการที่มีความต้องการแรงงานมากขึ้น แต่ก็เกิดความขาดแคลนแรงงานในบางสาขาอาชีพ นอกจากนี้ในบางพื้นที่แรงงานที่มีอยู่มีทักษะไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนแรงงาน ผู้ประกอบการจึงจำเป็นต้องแก้ปัญหาโดยนำแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาทดแทนแรงงานที่ต้องการ ซึ่งแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สหภาพพม่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และประเทศกัมพูชา มีอัตราค่าจ้างที่ต่ำกว่าไทย จึงมีการนำแรงงานเหล่านี้เข้ามาทดแทนแรงงานที่ขาดแคลนเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นจังหวัดเหนือสุดของประเทศไทย มีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งประเทศเมียนมาร์และลาว ทำให้เกิดการหลั่งไหลเข้ามาของแรงงานข้ามชาติทั้งถูกและผิดกฎหมาย เนื่องจากเชียงรายเป็นเมืองที่กำลังเจริญในทุกๆ ด้าน จึงมีความต้องการแรงงานในภาคการผลิตเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้แรงงานข้ามชาติที่หลั่งไหลเข้ามาทำงานในพื้นที่ อาจก่อให้เกิดผลกระทบและปัญหาเกิดขึ้นในด้านต่างๆ ได้เช่น ในด้านเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุข โดยเฉพาะในมิติของความมั่นคง จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่ดีและเป็นระบบเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในพื้นที่

ABSTRACT

AUTHOR: Col. Jakkawat

TITLE: Foreign Workers Management and National Security in Chiangrai Province.

DATE: December 2017 **WORD COUNT:** 5016 **PAGES:** 10

KEY TERMS: Foreign Workers Management, National Security in Chiangrai Province

CLASSIFICATION: Unclassified

After the first national economic and social development plan of Thailand was launched in 2505 (B.E.), The economic in Thailand has grown continuously especially in the industrial and service sectors. In addition, to stimulate the investment, the investment promotion policy also has been issued to promote domestic investment and encourage foreign investment in Thailand. Consequently, all the business firms in Thailand have expanded and needed more manpower to support the growth. The economic growth also brought about the higher wage and cost of living for Thai workers which caused uneven distribution of employment issue. In particular, the number of available workers did not fulfill the manpower needed in industrial and service sectors. In some regions, there also was an issue about the skill of labor that did not meet the job requirement. As a result, the manpower shortage became a critical issue for the business firms in Thailand. The problem was solved by importing labor from neighboring country. Especially, in Chiangrai province, there was a large number of foreign labor migration, legal as well as illegal, since Chiangrai has grown rapidly in every aspects and its border was next to Laos and Myanmar. The foreign labor migration might bring about several issues into the region including economic, social, healthcare, and national security. Therefore, these issues needed to be addressed accordingly to maintain public order in the region.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติกับความมั่นคงในจังหวัดเชียงราย เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าวที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่ซึ่งนับวันจะมีความสำคัญและมีปัญหาที่ซับซ้อนมากขึ้นในมิติความมั่นคงและในด้านต่างๆ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากหน่วยงานในพื้นที่เช่นสำนักงานจังหวัดเชียงราย แรงงานจังหวัดเชียงราย หอการค้าจังหวัดเชียงราย อุตสาหกรรมจังหวัด หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารม้าที่ 3 นคร.เขตเชียงราย ขอบุคุณท่าน พ.อ.ตุลธร นวพิตร และคณาจารย์วิทยาลัยการทัพบกทุกท่านที่ได้สนับสนุนส่งเสริมและกรุณาให้คำแนะนำชี้แนะเพื่อให้รายงานฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และขอขอบผู้ให้ข้อมูลหลักจากหน่วยงานราชการและภาคเอกชนทุกท่าน รวมถึงผู้ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ตลอดจนผู้ที่ให้กำลังใจทุกท่านอันเป็นพลังผลักดันเกื้อกูลให้รายงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงเป็นไปด้วยดี

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานวิจัยฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนและกองทัพบก ทั้งนี้รายงานการวิจัยนี้เป็นรายงานข้อมูลเชิงพื้นที่ที่จะสามารถจะช่วยเหลือสนับสนุนนโยบายระดับบนและนำไปสู่การแก้ไขเปลี่ยนแปลงเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการใช้แรงงานข้ามชาติ ในเรื่อง "การบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติกับความมั่นคงในจังหวัดเชียงราย" หากงานวิจัยนี้มีความบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใดผู้วิจัยขออภัยไว้ ณ โอกาสนี้

การบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติกับความมั่นคง ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ที่ยังคงไว้ซึ่งหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้แนวคิด “คน คือ ศูนย์กลางของการพัฒนา” ทำให้ประเทศไทยมีความเปลี่ยนแปลงและเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูง เมื่อเปรียบเทียบกับเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน จึงทำให้ประเทศไทยขาดแคลนแรงงานในภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม ปัญหาเหล่านี้จึงเป็นปัจจัยสำคัญทำให้มีแรงงานต่างด้าวเดินทางเข้ามาทำงาน เพื่อแก้ไขสภาพการขาดแคลนแรงงานในประเทศไทย

จากการศึกษาข้อมูลจากฝ่ายทะเบียนและข้อมูลสารสนเทศ กลุ่มพัฒนาระบบควบคุมการทำงานของคนต่างด้าว สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว พบว่าแรงงานข้ามชาติส่วนใหญ่มาจากประเทศสหภาพพม่า รองลงมา ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และประเทศกัมพูชา การหลั่งไหลของแรงงานต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย เป็นผลมาจากความแตกต่างของสภาพเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ที่ส่วนใหญ่ประสบภาวะยากจนไม่มีงานทำและขาดรายได้ ในขณะที่ประเทศไทยมีความต้องการแรงงานเป็นจำนวนมาก ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มีแรงงานต่างด้าวเดินทางเข้าสู่ประเทศไทย ซึ่งมีทั้งแรงงานต่างชาติผิดกฎหมายที่ลักลอบเข้ามาหางานทำ และเดินทางเข้ามาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย จากการวิเคราะห์ปัญหาแรงงานต่างด้าวที่ลักลอบเข้ามาเมืองมาโดยผิดกฎหมาย ซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคมไทยในด้านต่างๆ นั้น มีแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ได้แก่ ทฤษฎีการย้ายถิ่น การย้ายถิ่น หมายถึงการเคลื่อนย้ายของประชากรจำนวนมากจากถิ่นพำนักของตนไปยัง บริเวณอื่น โดยผู้ย้ายถิ่นมีความตั้งใจจะไปพำนักในถิ่นใหม่เป็นการชั่วคราว หรือถาวร การย้ายถิ่นระหว่างสังคมต่างๆภายในประเทศ หรืออาจเป็นการย้ายถิ่นข้ามชาติ แนวคิดนี้สอดคล้องมูลเหตุแห่งการเข้ามาหางานทำในประเทศไทยของแรงงานต่างด้าว ซึ่งลักษณะการย้ายถิ่นของแรงงานต่างด้าว แบ่งได้เป็น 5 ลักษณะ คือ

1. การอพยพย้ายถิ่นเพื่อการดำรงชีวิต เป็นการแสวงหาวิธีการดำรงชีวิตให้มีชีวิตที่ดีขึ้น

2. การอพยพย้ายถิ่นโดยถูกบังคับจากรัฐบาลหรือผู้มีอิทธิพลบางกลุ่ม
 3. การอพยพโดยถูกบีบบังคับ แต่ผู้ที่ถูกบีบบังคับยังมีสิทธิในการตัดสินใจว่าจะอยู่หรือไป
 4. การอพยพโดยเสรี อาจเกิดจากแรงจูงใจ เช่นโดยตำแหน่งงาน หรือรายได้ที่มากขึ้น
 5. การอพยพ อันเกิดจากภัยธรรมชาติ หรือมีเหตุจูงใจให้ชนจำนวนมากอพยพย้ายถิ่น
- จากการวิเคราะห์ปัญหาการอพยพมีสาเหตุที่แตกต่างกัน ซึ่งมีทั้งการอพยพแบบถาวร และแบบชั่วคราว เข้ามาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และลักลอบหลบเข้าเมืองมาอย่างผิดกฎหมาย การอพยพของแรงงานข้ามชาติส่วนใหญ่ มีทั้งสาเหตุที่เกิดจากสภาพทางเศรษฐกิจในประเทศของผู้อพยพไม่เอื้ออำนวยต่อการทำงาน รายได้ไม่พอสำหรับการดำรงชีพ หรือเกิดภาวะแรงงานมีมากเกินไป ภายในประเทศมีปัญหาการเมืองการปกครอง ทำให้ประชาชนไม่มีความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน และไม่มีมาตรฐานการควบคุมการอพยพ ทำให้การออกนอกประเทศทำได้ง่าย ทั้งนี้โดยทั่วไปคนต่างด้าวที่เข้ามาทำงานจะถูกจำกัดสิทธิ และหน้าที่บางประการ ซึ่งต้องแยกการพิจารณาออกเป็น 2 ประการ คือ สิทธิตามกฎหมายเอกชน และสิทธิตามกฎหมายมหาชน ในส่วนของแรงงานต่างด้าวสิทธิตามกฎหมายเอกชนไม่มีปัญหาแต่อย่างใด และถือว่าคนต่างด้าวมีสิทธิเช่นเดียวกับพลเมืองของรัฐ ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อคนต่างด้าวนั้น ถือหลักว่า คนต่างด้าวไม่ว่าจะเป็นในฐานะนักท่องเที่ยว หรือในฐานะผู้อยู่ประจำก็ตาม ย่อมไม่มีสิทธิเหนือพลเมืองของรัฐ และไม่มีสิทธิทางการเมือง คนต่างด้าว ย่อมอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายของรัฐทุกประการ หากเขาถูกละเมิดจะต้องใช้กฎหมายของรัฐนั้นใช้บังคับ และเขาก็มีสิทธิที่จะขอรับความยุติธรรมจากรัฐเช่นเดียวกับพลเมืองของรัฐนั้น
- การหลั่งไหลเข้ามาของแรงงานที่มีความแตกต่างกันในด้านเชื้อชาติ วัฒนธรรม สังคม ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบด้านต่าง ๆ ในหลายมิติต่อสังคมไทยดังนี้

ผลกระทบทางสังคม ได้แก่ ปัญหาด้านอาชญากรรมและยาเสพติด โดยแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายจำนวนมาก ทำให้เกิดการแย่งงานกันเอง จึงมีแรงงานต่างด้าวบางส่วนว่างงาน ก่อให้เกิดปัญหาการลักทรัพย์เกิดขึ้นในชุมชนที่มีแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย บ่อยครั้งมีการทะเลาะวิวาทจากการตีมูลค่าและมีการลักทรัพย์จากร้านค้าและชุมชนไทย นอกจากนี้ยังพบปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อม ขยะจำนวนมากมาก ชุมชนสกปรกเพราะความไม่มีระเบียบ

ของแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ปัญหาด้านการศึกษา โอกาสในการศึกษาของเด็กในครอบครัวแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายที่จะได้รับการศึกษามีอยู่ 2 ลักษณะคือ การศึกษาจากชั้นเรียนที่ไม่เป็นทางการที่จัดขึ้นกันเอง ในกลุ่มแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย และการได้เข้าเรียนในสถานศึกษาของไทย แต่การที่ลูกของแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายเหล่านี้จะได้รับการศึกษาเหมือนเด็กไทยนั้น เป็นไปได้ยาก เนื่องจากสถานศึกษาหลายแห่งอ้างว่าเด็กไม่มีสัญชาติไทย ขณะเดียวกันการเปิดโอกาสให้เด็กต่างด้าวเข้าสู่ระบบการศึกษาของไทย ก็จะมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการศึกษาของเด็กไทยด้วย

ผลกระทบทางด้านสาธารณสุข ได้แก่ การที่แรงงานต่างด้าวบางส่วนเป็นพาหนะนำโรคใหม่ ๆ เข้ามาในประเทศไทย ถึงแม้ว่าแรงงานต่างด้าวที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย จะได้รับการตรวจสุขภาพและค้นหาโรคจากหน่วยงานสาธารณสุขของจังหวัดและได้รับบัตรประกันสุขภาพ แต่ก็มีจำนวนน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายและไม่ขึ้นทะเบียน แรงงานต่างด้าวที่ยังไม่ขึ้นทะเบียนกลุ่มนี้สร้างปัญหาและผลกระทบในด้านสาธารณสุขต่อประเทศไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีความยากลำบากในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข และการรับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ อันก่อให้เกิดผลกระทบในแง่ลบแก่สภาวะสุขภาพอนามัยต่อแรงงานต่างด้าว เช่น การแพร่ระบาดของโรค การกระจายโรคติดต่อที่สำคัญ ได้แก่ มาเลเรีย วัณโรค เหาช้าง ไข้เลือดออก โรคเรื้อน และไข้กาฬหลังแอ่น ซึ่งหากไม่มีการควบคุมให้ดีแล้ว รัฐต้องแบ่งปันทรัพยากรของคนไทยในด้านการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมดูแลและการป้องกันโรค ให้แก่แรงงานต่างด้าว โดยเฉพาะจังหวัดบริเวณชายแดน

ผลกระทบด้านความมั่นคง ได้แก่ การที่มีแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศไทยโดยผิดกฎหมายเป็นจำนวนมากตามพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ โดยไม่ทราบจำนวนและที่พักอาศัยของแรงงานต่างด้าวทั้งหมดที่มีอยู่แท้จริง แต่มีการประมาณว่าแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายที่อยู่ในประเทศไทยน่าจะมีไม่ต่ำกว่า 2 ล้านคน ในขณะที่การบริหารจัดการ

แรงงานต่างด้าวยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้น ปัญหาแรงงานต่างด้าวจึงย่อมส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายสัญชาติพม่า มีการจ้างทำงานหนาแน่นมากที่สุดบริเวณชายแดนที่ติดต่อกับประเทศพม่า ได้แก่ จังหวัดตาก เชียงใหม่ เชียงราย และระนอง ลงมาจนถึงบริเวณพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะมีนโยบายผลักดันแรงงานต่างด้าวแต่ก็ไม่ได้ผลเท่าที่ควร เพราะถึงแม้จะสามารถผลักดันคนต่างด้าวกลับไปได้ แต่ไม่นานคนเหล่านั้นก็เดินทางกลับเข้ามาในประเทศไทยอีก

แรงงานต่างด้าวมีความสำคัญและจำเป็นต่อภาคอุตสาหกรรมไทย และต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้น แนวทางการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวที่ดีที่สุด ได้แก่ การนำแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมายมาจดทะเบียนแรงงาน และเพิ่มโทษผู้ว่าจ้างเพื่อไม่ให้มีการจ้างแรงงานที่ลักลอบเข้าประเทศอย่างผิดกฎหมายอีกต่อไป และจัดให้มีสายด่วนรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ทั้งนี้แรงงานไทยส่วนมากเลือกงานและต้องการผลตอบแทนที่สูงขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการและเจ้าของธุรกิจต่างๆต้องแบกรับภาระต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น จากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้แรงงานข้ามชาติเป็นที่ต้องการมากขึ้นเป็นลำดับเนื่องจากแรงงานข้ามชาติยินดีรับทำงานในค่าแรงที่ต่ำกว่าคนไทย และมีความคุ้มทุนมากกว่า จากข้อมูลพบว่าสถานประกอบการและเจ้าของกิจการต่างๆทั่วประเทศมีความต้องการแรงงานข้ามชาติจำนวนเป็นล้านคน คือแรงงานข้ามชาติจากกัมพูชา พม่าและลาวเมื่อมีความต้องการมากจึงมีการลักลอบเข้ามาค้าแรงงานอย่างผิดกฎหมายซึ่งเป็นอีกสาเหตุของการค้ามนุษย์ และสร้างผลกระทบต่อความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจและสาธารณสุขและด้านอื่นๆตามมา การบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติยุคศสช. ได้มีการจัดตั้งจุด One Stop Service ในทุกจังหวัดเพื่อเปิดให้แรงงานข้ามชาติได้มาจดทะเบียนและขออนุญาตทำงานได้ 1 ปี และปรับแก้ประกันสังคมให้แรงงานข้ามชาติสามารถได้รับสิทธิประโยชน์มากขึ้น และแยกกองทุนส่วนหนึ่งออกจากแรงงานไทย เพื่อเป็นการสนับสนุนให้แรงงานข้ามชาติเข้ามาทำงานในประเทศอย่างถูกต้อง ตามกฎหมายและลดปัญหาที่เกิดขึ้นในภาคหน้า

หลายปีที่ผ่านมา รัฐบาลไทยได้มีมาตรการหลากหลายที่จะควบคุมจำนวนแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย แต่กลับละเลยเรื่องการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวอย่างชัดเจน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเคลื่อนย้ายแรงงาน และกระบวนการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติในเขตภาคเหนือตอนบน เพื่อสร้างโอกาสแก่แรงงานข้ามชาติในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองตลอดจน เป็นการให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ต่อภาครัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผน การดำเนินงาน และมีการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวอย่างเป็นระบบเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคตที่จะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรีได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน เป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ อันนำมาซึ่งการกระจายรายได้ที่ดีและการจ้างงานที่เพิ่มขึ้น นำไปสู่การเป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งและเติบโตได้อย่างยั่งยืนในที่สุด

จังหวัดเชียงรายตั้งอยู่เหนือสุดของประเทศไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ 829 กิโลเมตร มีอาณาเขต ทิศเหนือ ติดต่อกับ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทิศตะวันออก ติดต่อกับ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดพะเยาและลำปาง ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ประเทศสหภาพเมียนมาและจังหวัดเชียงใหม่ ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่อกเขาสลับซับซ้อนโดยมีเทือกเขาผีปันน้ำเป็นพรมแดนกั้นระหว่างประเทศไทยและพม่า เชียงรายมีประชากรหลากหลายเชื้อชาติทั้งชาวไทยพื้นราบ ชาวไทยภูเขาและชาวจีนฮ่อที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่บนดอยสูงทั้งนี้แต่ละเชื้อชาติจะมีประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละกลุ่มชน

จังหวัดเชียงรายมีแรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานทั้งหมดในไตรมาสที่ 4 ปี 2559 ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2559 จำนวน 25,563 คน โดยแยกเป็นแรงงานต่างด้าว ชนกลุ่มน้อย 6,328 คน แรงงานต่างด้าวที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติพม่า ลาว กัมพูชา 7,625 คน OSS (One Stop Service) 9,967 คน แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองถูกกฎหมาย (MOU กรณีพิเศษ

ตามมติ ครม.วันที่ 15 ม.ค.2556) 1,199 คน แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองถูกกฎหมาย (MOU ตามมติ ครม.วันที่ 6 ส.ค.2556) 417 คน

ปัญหาแรงงานข้ามชาติในจังหวัดเชียงราย ด้วยสภาพภูมิศาสตร์ของจังหวัดเชียงรายที่เป็นอุปสรรคสำคัญในการแก้ปัญหาแรงงานข้ามชาติที่หลบหนีเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมายที่มีอยู่จำนวนมาก เนื่องจากมีพื้นที่ชายแดนติดกับประเทศเมียนมา และประเทศลาว ทำให้เกิดปัญหาทางด้านความมั่นคงทางด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสาธารณสุข และด้านอื่น ๆ ประกอบกับลักษณะเฉพาะของพื้นที่ ซึ่งมีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศและเป็นพื้นที่อยู่ในการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจเหนือ-ใต้ เชื่อมโยง ไทย-พม่า/ลาว-จีน และการพัฒนาแนวพื้นที่เศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก เชื่อมโยง พม่า ไทย ลาว เวียดนาม ทำให้มีการเคลื่อนย้ายประชากรในพื้นที่และต่างพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาทางด้านความมั่นคงทางด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสาธารณสุข และด้านอื่น ๆ ภายในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงราย

ดังนั้นการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติภายในเชียงราย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพควรประกอบด้วย การอบรมและการให้ความรู้ทางด้านกฎหมายแรงงาน การอบรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ระหว่างภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงงานข้ามชาติ เพื่อให้ทราบปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาเกิดขึ้น เพราะกลุ่มแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาโดยผิดกฎหมาย เป็นกลุ่มที่มีปัญหามากที่สุดในการบริหารจัดการให้เป็นระบบและตรวจสอบได้ ดังนั้น การบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติอย่างจริงจัง จะเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการทำงานการประเมินนโยบายของภาครัฐ การใช้กฎหมายทางด้านแรงงาน และการบูรณาการระหว่างหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน จะช่วยลดปัญหากลุ่มแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาโดยผิดกฎหมายและสร้างความมั่นคงในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงรายมากขึ้น

จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดชายแดนที่ที่ได้รับการผ่อนผันให้จ้างแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาอย่างผิดกฎหมาย ปัจจุบันมีแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองประมาณ 30,000 คน และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะแรงงานพม่ามีจำนวนมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการเดินทางของแรงงานพม่าที่เข้ามาในจังหวัดเชียงราย เป็นเรื่องที่ไม่ยากและมีความสะดวก

ไม่เข้มงวดในการที่ประชาชนเดินทางออกนอกประเทศ ซึ่งต่างจากประเทศลาวที่มีกฎหมายเข้มงวดต่อประชาชนลาวที่เดินทางมาฝั่งไทย ประกอบกับ จังหวัดเชียงรายเป็นดินแดนที่มีความอุดมสมบูรณ์มีภาวะเศรษฐกิจดี จึงเป็นแรงดึงดูดให้แรงงานพม่าเข้ามาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนแรงงานพม่าที่อพยพมาจากรัฐฉานมีเชื้อชาติไทยใหญ่ ซึ่งมีวัฒนธรรมและภาษาที่คล้ายคลึงกับคนเชียงราย จึงไม่เป็นอุปสรรคในการสื่อสารและการปรับตัว ในเรื่องนี้ กิริยา กุลกลการ (2550: 1) เสนอให้มีการกระจายอำนาจในการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง เนื่องจากที่ผ่านมายังไม่มียุทธศาสตร์ระยะยาวที่ชัดเจนและเปลี่ยนไปทุกครั้งที่ทุกปี

แนวทางการบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาในมิติด้านความมั่นคง ควรเริ่มจากการศึกษาสภาพปัญหาแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมาย แบ่งออกเป็น ปัญหาที่กระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คือ แรงงานต่างชาติผิดกฎหมายลักลอบทำงานจำนวนมาก 2 ใน 3 เป็นชาวพม่า แรงงานสัญชาติพม่าที่ลักลอบอยู่ในประเทศส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับปัญหาด้านการเมือง แต่ยังมีกลุ่มต่อต้านรัฐบาลพม่าที่ยังอาศัยอยู่ในประเทศไทย โดยใช้ประเทศไทยเป็นฐานและที่หลบซ่อน นอกจากนี้ ยังได้มีความพยายามของกลุ่มบุคคลในการดำเนินการหาข่าวให้ทางการพม่า โดยการแฝงตัวเข้ามาในหมู่แรงงานพม่า รวมทั้งปัญหาด้านสัญชาติ โดยเฉพาะในประเทศพม่าที่มีการแบ่งแยกเชื้อชาติกันอย่างชัดเจน และมักไม่ยอมรับว่าชาวพม่าเชื้อชาติมอญ หรือกะเหรี่ยงเป็นประชาชนของตนเอง ทำให้ประเทศไทยเองยังคงประสบปัญหาในการส่งกลับแรงงานต่างด้าวพม่าอยู่จนปัจจุบัน ทั้งนี้ผู้ลักลอบหนีเข้าเมืองที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและเป็นคนต่างด้าวที่หลบหนีเข้ามาพึ่งแผ่นดินไทย อาจทำให้ไทยเป็น “เขตเสรีแรงงานเถื่อน” รวมถึงการประสานงานด้านนโยบายแรงงานต่างด้าวระหว่างประเทศยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร และเขตแดนเชื่อมต่อระหว่างประเทศไทยกับประเทศที่แรงงานต่างด้าวลักลอบเข้ามา โดยเฉพาะพม่ายาวมาก และไม่มีมาตรการทางกฎหมายที่รัดกุมพอที่จะสกัดกั้นมิให้แรงงานต่างด้าวเล็ดรอดเข้ามาได้ และยังไม่มีการวางแผนบริหารจัดการอย่างเป็นระบบทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระหว่างประเทศ แรงงานที่เข้ามาในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นแรงงานจากประเทศพม่า ลาว และกัมพูชา โดยแรงงานผิดกฎหมายที่ลักลอบเข้ามา

ทำงานจำนวน 2 ใน 3 เปนแรงงานพม่า ประเทศไทยได้อนุญาตให้แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายมาจดทะเบียนเพื่อขอรับการผ่อนผันเปนรายปซึ่งในการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวนั้น จะเปนประโยชน์ต่อการรักษาความมั่นคงของประเทศ สามารถควบคุมและดูแลแรงงานต่างด้าวได้ในระดับหนึ่ง ข้อมูลที่ได้จากการจดทะเบียนสามารถนำมาประกอบในการวางแผนทางด้านแรงงานของประเทศ ควบคุมนายจ้างมิให้รับแรงงานต่างด้าวเพิ่มมากขึ้น และเป็นข้อมูลที่สำคัญในการติดตามแรงงานต่างด้าวที่กระทำ ความผิด อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันจำนวนแรงงานต่างด้าวที่จดทะเบียนลดลงเรื่อย ๆ ทั้งนี้ อาจเปนสืบเนื่องมาจากหลักการของแรงงานต่างด้าวที่จดทะเบียนควรได้รับประโยชน์มากกว่าแรงงานต่างด้าวที่ไม่ได้จดทะเบียน แต่ในความเป็นจริงนั้น แรงงานต่างด้าวที่ไม่จดทะเบียนก็สามารถทำงานและเข้ารับการรักษาพยาบาลได้และการปฏิบัติตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีต่อแรงงานต่างด้าวที่จดทะเบียนและไม่จดทะเบียนก็ไม่มี ความแตกต่างกันเท่าไรนัก

สำหรับการเข้ามาอาศัยของแรงงานต่างด้าวนั้นมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อหารายได้ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายทางการเมืองจึงค่อนข้างจะเปนไปได้ยากกว่า กลุ่มแรงงานเหล่านี้จะมาก่อความไม่สงบขึ้นในประเทศ

ในการดำเนินการเพื่อจัดระเบียบและลดจำนวนแรงงานผิดกฎหมายเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ เริ่มจากการวางยุทธศาสตร์ การสกัดกั้นแรงงานต่างด้าวลักลอบเข้ามาทำงานโดยกำหนดพื้นที่ดำเนินการตรวจและสกัดกั้นใน 2 พื้นที่ คือ 1) บริเวณพื้นที่ตามแนวชายแดน ไซกองกำลังป้องกันชายแดนของกองทัพบกและกองทัพเรือเปนหลักในการดำเนินการป้องกัน สกัดกั้น และเพิ่มความถี่และความเข้มข้นในการลาดตระเวนบริเวณพื้นที่ล่อแหลม ช่องทางสำคัญตามแนวชายแดนและน่านน้ำของประเทศทั้งทางบกและทางน้ำ โดยมุ่งเน้นบริเวณที่คาดว่าจะเปนเส้นทางที่ใช้ในการลำเลียงแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองที่เข้ามาในประเทศไทย และเพิ่มมาตรการด้านการข่าวที่มุ่งเน้นต่อขบวนการนำพา 2) บริเวณพื้นที่ชุมชนและเขตภายใน ไซหน่วยงานเฉพาะกิจในการปราบปรามแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ซึ่งประกอบด้วย ทหาร ตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และ

เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เป็นหน่วยงานเฉพาะกิจขึ้นตรงต่อผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบหลัก และชุมชนรวมพลังกันเพื่อดูแลผู้ลี้ภัยหนีเข้าเมืองตามแนวชายแดน และแจ้งเบาะแส การเข้าออกของคนต่างด้าวเป็นมาตรการร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ นโยบายของ รัฐบาลเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวควรมีความแน่นอน ชัดเจน และ สอดคล้องกัน แม้ว่าจะมี การเปลี่ยนแปลงของรัฐบาลในแต่ละสมัยก็ตาม เพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถปฏิบัติตามได้อย่าง ถูกต้อง กรณีที่แรงงานต่างด้าวซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยที่มีปัญหาทั้งกับรัฐบาลหรือกลุ่มผู้ลี้ภัย จากการสู้รบที่ไม่สามารถผลักดันออกนอกประเทศไทยได้อาจจะออกเป็นบัตรสี ดังเช่น กลุ่มชาวเขา หรือชนกลุ่มน้อยทางพื้นที่ราบสูง รัฐบาลสนับสนุนให้ประเทศพม่ายุติ สงครามกลางเฝ้าพันธุและสนับสนุนให้พม่ามีสันติภาพที่มั่นคงถาวรและประชาชนไทยทุก คนต้องช่วยกันสอดส่องดูแลว่า มีแรงงานต่างด้าวเข้ามาอาศัยหรือทำงานในพื้นที่หรือบ้าน ที่อยู่ใกล้ตนหรือไม่ เมื่อพบว่าแรงงานต่างด้าวอาศัยอยู่ในพื้นที่ บ้านใกล้เคียงก็ให้รีบแจ้ง เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่ปกครอง หรือเจ้าหน้าที่แรงงานทราบ รวมถึง ตรวจสอบ แรงงานต่างด้าวด้วยวิธีการประชาคม โดยใช้บทบาทชุมชนดูแลเมื่อมีคนแปลกปลอมเข้า มาในเขตชุมชนหรือหมู่บ้านให้รีบแจ้งต่อนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด รวมทั้ง ประเมินผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอจากการดูแลจัดระบบ และควบคุม แรงงานต่างด้าว ในพื้นที่ของตนให้อยู่ในความเรียบร้อย โดยมีข้อมูลแรงงานต่างด้าวที่เป็นปัจจุบัน ถ้า แรงงานต่างด้าวเพิ่มขึ้นสามารถระบุแหล่งที่มาได้และเมื่อลดลงสามารถระบุสาเหตุที่ลดลง ได้

ปัญหาแรงงานข้ามชาติหรือแรงงานต่างด้าวเป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งที่ คสช. ให้ ความสำคัญ นับจากหลังการรัฐประหารมาจนถึงวันที่ 25 มิถุนายน 2557 คสช. ออก ประกาศคำสั่งเกี่ยวกับแรงงานข้ามชาติไปแล้วทั้งสิ้น 7 ฉบับ โดยเมื่อ 10 มิถุนายน 2557 คสช.ออกคำสั่งฉบับที่ 59/2557 และ 60/2557 จัดตั้งคณะกรรมการพิเศษสองชุดเพื่อ แก้ปัญหา มีเนื้อหาเกี่ยวกับการตั้งคณะกรรมการและอนุกรรมการกำหนดนโยบายการ จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว โดยอำนาจหน้าที่ที่สำคัญของคณะกรรมการชุดนี้ คือเสนอ การแนะนำนโยบายเพื่อแก้ปัญหา ติดตามผล รวมทั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานก่อน นำเสนอ คสช. และ 17 มิถุนายน 2557 คสช.ก็ออกประกาศฉบับที่ 68/2557 เรื่อง

มาตรการเร่งด่วนในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์และการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว ระยะที่ 1 เป็นการชั่วคราว กำหนดให้นายจ้างที่ใช้แรงงานต่างด้าวดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมาย เพื่อให้แรงงานต่างด้าวได้รับความคุ้มครองในการทำงาน รวมทั้งให้นายจ้าง และแรงงานต่างด้าวที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยให้ความร่วมมือกับทางราชการ เพื่อให้สามารถคุ้มครองดูแลตามหลักสิทธิมนุษยชน โดยการดำเนินการตามประกาศฉบับนี้ให้คณะกรรมการนโยบายการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวเป็นผู้ติดตามผล และรายงาน คสช. และเมื่อ 25 มิถุนายน 2557 คสช. ก็มีประกาศและคำสั่งออกมาอีก 3 ฉบับ เพื่อแก้ไขปัญหาแรงงานข้ามชาติ คือ [ประกาศ คสช. ฉบับที่ 70/2557](#) เรื่อง มาตรการชั่วคราวในการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ โดยมีสาระสำคัญ คือ ให้จัดตั้งศูนย์ประสานรับแรงงานกัมพูชากลับเข้าทำงาน ในสี่จังหวัด 4 จังหวัด ได้แก่ สระแก้ว จันทบุรี ตราด และสุรินทร์ เพื่อดำเนินการออกใบอนุญาตเข้าเมืองชั่วคราวให้แก่แรงงานสัญชาติกัมพูชา และให้จัดตั้งศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ในทุกจังหวัด เพื่อทำหน้าที่พิจารณาออกใบอนุญาตทำงานชั่วคราวและจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว สัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา โดยให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลัก ส่วน [คำสั่ง คสช. ฉบับที่ 73/2557](#) และ [74/2557](#) ก็เป็นคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์และอนุกรรมการประสานงานการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ (ตามลำดับ) โดยอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการมีหลายประการ เช่น เสนอแนะนโยบายการแก้ปัญหาแรงงานต่างด้าวและปัญหาการค้ามนุษย์ ประสานงาน ติดตามการดำเนินงาน และให้ข้อคิดเห็นแก่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ส่วนคณะอนุกรรมการฯ ก็มีหน้าที่ เช่น การเสนอแนะนโยบายและแนวทางการแก้ปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ต่อคณะกรรมการ

และในส่วนกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน เปิดเผยว่า ในปี 2560 กรมการจัดหางานเร่งสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูล ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ด้านแรงงานต่างด้าวให้กับนายจ้าง/สถานประกอบการและแรงงานต่างด้าว โดยจัดฝึกอบรมชี้แจงให้ความรู้แก่นายจ้าง/สถานประกอบการถึงปัญหาการค้ามนุษย์ สิทธิ หน้าที่ กฎระเบียบ นโยบายการจ้างแรงงานต่างด้าวอย่างถูกต้อง ลักษณะการกระทำที่เข้าข่าย

เป็นการค้ามนุษย์ บทลงโทษผู้กระทำผิด ข้อกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการค้ามนุษย์ เพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิ การบังคับใช้แรงงาน การกักขัง หน่วงเหนี่ยว การถูกทารุณกรรม และการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน และชี้แจงให้ความรู้แก่แรงงานต่างด้าวเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ การตรวจสุขภาพและประกันสุขภาพ การเดินทางและการเข้ามาทำงานอย่างถูกต้อง แนวปฏิบัติในการป้องกันการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ รวมทั้งการขอรับความช่วยเหลือและการคุ้มครองผู้เสียหายจากการตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ ซึ่งจะเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างนายจ้างและแรงงานต่างด้าว ทั้งยังสร้างทัศนคติที่ดีของแรงงานต่างด้าวต่อประเทศไทย

จากข้อความที่ยกมาจากข้างบนแสดงให้เห็นถึงความพยายามของรัฐบาลในการที่จะแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวในทุกระบบให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและแก้ปัญหาให้ตรงจุดและตรงประเด็นเพื่อให้เกิดการยอมรับและความน่าเชื่อถือจากนานาประเทศรวมถึงการบริหารจัดการภายในของรัฐบาลเองในส่วนขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการพยายามสร้างการรับรู้ให้เกิดขึ้นทั้งในส่วนของผู้จ้างงานและแรงงานนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในกระบวนการบริหารจัดการที่สำคัญที่จะให้เกิดความประสานสอดคล้องของหน่วยงานในพื้นที่ทั้งภาครัฐและเอกชนที่จะร่วมมือและขับเคลื่อนให้เกิดความเป็นระเบียบในพื้นที่ อันจะส่งผลต่อภาคการผลิต การพัฒนาและความมั่นคงอย่างยั่งยืนต่อไป

กล่าวโดยสรุป รัฐบาลควรกำหนดนโยบายการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวโดยตราเป็นพระราชบัญญัติ ควรกระจายศูนย์ดำเนินการพิสูจน์สัญชาติไปในจังหวัดที่มีแรงงานต่างด้าวทำงานอยู่จำนวนมาก ขั้นตอนดำเนินการนำเข้าแรงงานตาม MOU ควรรวดเร็วและมีต้นทุนดำเนินการให้ถูกลง ควรประสานงานให้มีเจ้าหน้าที่ของสถานทูตประเทศต้นทางมาดูแลความเป็นอยู่และช่วยเหลือแก้ปัญหาต่างๆ ที่ประสบจากการทำงานของแรงงานที่เข้ามาทำงานตาม MOU และควรกระจายอำนาจการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวไปสู่ระดับจังหวัดให้มากขึ้น ส่วนข้อเสนอแนะสำหรับจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย มีดังนี้ ควรเร่งเสนอรัฐบาลตรากฎหมายจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่บริเวณชายแดน อ.แม่สาย อ.เชียงแสน อ.เชียง

ของให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว เพื่อประโยชน์ของสถานประกอบการที่มีความจำเป็นต้องใช้แรงงานต่างด้าวและอาจออกบัตรอนุญาตทำงานให้แรงงานต่างด้าวเดินทางไป-กลับ ได้อย่างสะดวก ควรมอบหมายให้สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดจัดการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการจ้างงานและการคุ้มครองแรงงานให้แก่นายจ้างสถานประกอบการที่ผ่านการฝึกอบรมจึงจะได้รับอนุญาตให้จ้างแรงงานต่างด้าวและควรออกตรวจสถานประกอบการเพื่อให้ดำเนินการตามมาตรฐานการจ้างงานและการคุ้มครองแรงงาน ควรกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบสถานประกอบการ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดที่มีแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในพื้นที่ของตนเนื่องจากมีความใกล้ชิดรับรู้และเข้าใจสภาพปัญหาในท้องถิ่นอีกทั้งให้ประสานงานดำเนินการจับกุม เมื่อพบแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายเข้ามาทำงานในพื้นที่ ควรกำกับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเข้มงวดในการป้องกัน ปราบปราม จับกุมดำเนินคดี และส่งกลับคนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายรวมทั้งดำเนินคดีกับนายจ้างที่จ้างแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายและไม่มีใบอนุญาตทำงาน หากดำเนินการตามกระบวนการดังกล่าวได้อย่างครบถ้วน และมีความรวดเร็ว ย่อมส่งผลให้เกิดความเป็นระเบียบในการกำกับดูแลแรงงานต่างด้าวในจังหวัดเชียงราย และส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของจังหวัดและประเทศต่อไป

เอกสารอ้างอิง

¹สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สำนักงานนายกรัฐมนตรี. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559.

²ฝ่ายทะเบียนและข้อมูลสารสนเทศ กลุ่มพัฒนาระบบควบคุมการทำงานของคนต่างด้าว สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว. รายงานผลการดำเนินการออกใบอนุญาตทำงานและต่ออายุใบอนุญาตทำงานให้คนต่างด้าว. ม.ป.ท.- 2550.

³การย้ายถิ่น ความเป็นเมืองและแรงงาน สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. 2551

⁴ฝ่ายทะเบียนและข้อมูลสารสนเทศ กลุ่มพัฒนาระบบควบคุมการทำงานของคนต่างด้าว สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว. รายงานผลการดำเนินการออกใบอนุญาตทำงานและต่ออายุใบอนุญาตทำงานให้คนต่างด้าว. ม.ป.ท.- 2550.

⁵ขวัญชีวัน บัวแดง. สุขภาพของแรงงานข้ามชาติกับการเข้าถึงบริการสาธารณสุขของรัฐ. วารสารสังคมศาสตร์. 2551;1: 146-157.

⁶วิริยา กุลกลการ. ผลกระทบของแรงงานต่างด้าวต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานไทยและโครงสร้างการผลิตและการจ้างงานในประเทศไทย. วารสารเศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์. 2553; 4:30-34.

⁷เรื่องเดียวกัน.

⁸สำนักงานจัดหางานจังหวัดเชียงราย รายงานสถานการณ์ด้านแรงงานจังหวัดเชียงราย ไตรมาส 4 ปี 2559(ตุลาคม- มกราคม) ม.ป.ท. 2559.

⁹สภาพนายความ. นโยบายและมาตรการการแก้ไขปัญหาแรงงานข้ามชาติ. กรุงเทพฯ: มูลนิธิรักษ์ไทย; 2554.

¹⁰สักรินทร์ นิยมศิลป์. อาชญากรรมข้ามชาติ: ภัยคุกคามไทยและอาเซียน. ความหลากหลายทางประชากรและสังคมในประเทศไทย.

¹¹พงษ์นคร นครสันติภาพ. อาชญากรรมข้ามชาติ: ภัยคุกคามของประชาคมอาเซียน. กรุงเทพฯ.(เข้าถึงเมื่อ 2560 มกราคม 8). เข้าถึงได้จาก

http://eeas.europa.eu/delegations/thailand/documents/thailande_eu_coop/reception_anddetentionn_by_pongnaorn_en.ppsx.

¹²เรื่องเดียวกัน.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ	พันเอก จักรวรรดิ หล่ายศรี
วัน เดือน ปี เกิด	5 เมษายน 2510
ประวัติสำเร็จการศึกษา	
พ.ศ. 2525	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม จ.เชียงราย
พ.ศ. 2528	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนผดุงศิษย์พิทยา กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2533	ปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า
พ.ศ. 2550	ปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2533-2535	ผู้บังคับหมวดในพระองค์ กรมทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์
พ.ศ.2535-2539	ผู้บังคับกองร้อยอาวุธเบา กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 152
พ.ศ.2539-2541	นายทหารยุทธการและการฝึก กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 152
พ.ศ.2541-2542	ประจำกองยุทธการ กองทัพภาคที่ 3
พ.ศ.2542-2544	ผู้บังคับกองร้อยฝึกรบพิเศษที่ 3 จังหวัดลำปาง
พ.ศ.2544-2546	รองบังคับการกรมทหารพรานที่ 35
พ.ศ.2546-2553	ผู้บังคับหน่วยฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 37
ตำแหน่งปัจจุบัน	
พ.ศ.2558-ปัจจุบัน	หัวหน้ากองกิจการพลเรือน มณฑลทหารบกที่ 37